

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/226/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813205032
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813205032.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s. so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270 proti odporcovi A. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom trvale D. P. XXX, t. č. D. J. XXX, o zaplatenie 136,- Eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca sa zaväzuje zaplatiť navrhovateľovi 9,25 %-né úroky z omeškania zo sumy 292,60 Eur istiny od 24. 6. 2011 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd žalobu o zaplatenie sumy 136,- Eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 24. 6.2011 do zaplatenia, z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ pôvodne podaným návrhom sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 428,60 Eur s prísl. t. j. 9,25 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 24. 6. 2011 do zaplatenia z titulu neuhradených faktúr za poskytovanie verejných elektronických telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a. s. za obdobie mesiacov od februára 2011 až do mája 2011 vrátane, ktorá suma pozostáva z neuhradených služieb v celkovej výške 292,60 Eur a nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 136,- Eur, ktorá suma predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu resp. telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou. Zároveň sa navrhovateľ domáhal náhrady trov konania t. j. zaplateného súdneho poplatku v sume 25,50 Eur.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 20. februára 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť, dňa 10. apríla 2013 zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 292,60 Eur istiny za poskytnuté verejné elektronické komunikačné služby, kým konanie o zaplatenie sumy 136,- Eur istiny s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 24. 6. 2011 do zaplatenia a 9,25 % ročného úroku z omeškania zo sumy 292,60 Eur od 24. 6. 2011 do zaplatenia vylúčil na samostatné konanie, v ktorom konaní súd rozhodne aj o trovách tohto konania.

Predmetom tohto konania je preto vylúčená časť žaloby o zaplatenie sumy 136,- Eur s prísl. t. j. 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 24. 6. 2011 do zaplatenia - časti zmluvnej pokuty z dôvodu, že odporca porušil svoje zmluvné povinnosti, keď neuhradil riadne a včas žalované faktúry.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Navrhovateľ uzavrel s odporcom Zmluvu o pripojení č. A5237335 s Dodatkom k Zmluve o pripojení zo dňa 14. 10. 2010. V zmysle predmetnej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožnila odporcovi využívať telekomunikačné služby, poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Odporca sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou odporcu uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody v dôsledku nesplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom. Keďže si odporca nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných odporcovi, vznikol navrhovateľovi nárok na vymáhanie zmluvnej pokuty od odporcu. Navrhovateľ vystavil odporcovi faktúru na uhradenie zmluvnej pokuty v celkovej sume 136,- Eur, pričom odporca nevykonal ani čiastočnú úhradu spornej faktúry. Nezaplatením faktúr v lehote splatnosti riadne a včas sa odporca dostal vo vzťahu k navrhovateľovi, v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich ustanovení Občianskeho zákonníka do omeškania a preto si navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov t. j. 9,25 % ročne z dlžnej sumy.

V pôvodnom konaní odporca vo svojej výpovedi potvrdil, že s navrhovateľom mal uzavretú zmluvu o poskytovaní telekomunikačných služieb a v zmysle zmluvy obdržal aj telefón, ktorý mu vo februári 2011 ukradli. Krádež nahlásil na políciu, robilo sa aj šetrenie, ale páchatel'a nenašli, následne mal zablokovaný telefón. Potvrdil, že faktúry, ktoré mu boli doručené zo strany navrhovateľa riadne a včas neuhradil z dôvodu nedostatku financií, ako aj z dôvodu zdravotných problémov, v dôsledku ktorých sa stal čiastočne invalidným. Zároveň žiadal o odpustenie zmluvnej pokuty s úrokom z omeškania pre jeho pretrvávajúce veľmi nepriaznivé sociálne pomery a celkovú zlú finančnú situáciu. V časti o zaplatenie istiny čo do výšky 292,60 Eur t. j. za poskytnuté telekomunikačné služby súhlasil s úhradou, uznal pohľadávku v uvedenej výške, ktorú sa zaviazal splatiť v splátkach mesačne po 5,- Eur a súhlasil s tým, aby súd rozhodol rozsudkom pre uznanie v uvedenej výške.

Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie, keď navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a navrhol, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti s tým, že naďalej trval na podanej žalobe v celom rozsahu aj čo do zaplatenia zmluvnej pokuty odporcom.

Odporca na pojednávaní žiadal žalobu, čo do výšky 136,- Eur s prísl. t. j. zmluvnej pokuty zamietnuť, keďže nemá z čoho uhradiť dlžnú sumu, naďalej je nezamestnaný, je invalidným dôchodcom s mesačným príjmom 169,- Eur a kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu nie je schopný uhradiť žalovanú sumu. Zdôraznil, že nie je schopný uhrádzať ani 5,- Eur/mesačne, k čomu sa zaviazal v pôvodnom konaní. Jeho manželka je tiež nezamestnaná, nepoberá žiadne dávky, sú nemajetní, bývajú v prenajatom byte, ktorého nájom nie sú schopní splácať. Navyše telefón mu bol odcudzený a nemohol ho ani používať.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 136,- Eur s prísl. resp. náhrady škody je nedôvodný a neopodstatnený a preto návrh v tejto časti zamietol a to aj s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou, v zmysle ustanovenia §§ 544 ods. 1,2,3 , 545a/, 53a/, 53 ods. 5/ a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ).

Podľa § 544 ods. 1/, 2/, 3/ OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania

nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejým a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by navrhovateľovi bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, má navrhovateľ nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporca spôsobil škodu ako to predpokladá ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporcu. Z vyššie uvedených dôvodov s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia, preto súd rozhodol tak, že žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu zamietol vrátane príslušenstva t. j. 9,25 % úroku z omeškania zo sumy 136,- Eur od 24. 6. 2011 do zaplatenia.

Súd žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 292,60 Eur navrhovateľovi priznal, keďže bolo nesporne preukázané, že odporca sporné faktúry neuhradil riadne a včas a s peňažným plnením sa dostal do omeškania. S poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1/, 2/ OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Podľa ods. 2/ ak ide o meškanie splnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Výška úrokov 9,25 % ročne je v súlade s Nariadením vlády SR č. 87/95 Zb., keď výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba ECB, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ Občianskeho súdneho poriadku, keď súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania, pretože navrhovateľ mal v konaní úspech len čiastočný, t. j. v konaní sp. zn. 8 C 34/2013 a odporca si náhradu trov konania neuplatnil, súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3/ O. s. p.), uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2/ O. s. p. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody

odvolanie môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.